

ARCADIS NEDERLAND BV
Beaulieustraat 22
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Tel 026 3778 911
Fax 026 3515 235
www.arcadis.nl

Onderwerp:
Erratum MER Midwolda-Meeden/Ommen

DIVISIE MILIEU & RUIMTE

Geachte heer, mevrouw,

Arnhem,
9 januari 2008

Zoals al eerder vermeld, is voor het MER Midwolda – Ommen, dat u onlangs heeft ontvangen, geconstateerd dat er een aantal omissies zitten in de het Milieueffectrapport Aanleg aardgastransportleidingen Midwolda-Meeden/Ommen.

Contactpersoon:
drs. M. Visser

Het betreft hier:

Telefoonnummer:
06 2706 0083

- a) De paragraaf Bodem en Water (5.2); hierin zijn er drie tabellen waarbij de kilometrerings niet doorloopt tot het einde van het tracé. Het betreft hier de tabellen: 5.16, 5.17, 5.19 en 5.27. De tekst in de betreffende paragraaf en behorende bij de tabellen is wel correct. Deze tabellen zijn ook opgenomen in het achtergrond document.
- b) In de paragraaf Natuur (5.3) wordt op pagina 116 gesproken dat er geen ecologische verbindingzones worden doorsneden. Dit is echter niet geheel juist. Er worden twee geplande verbindingzones doorsneden. Deze zijn echter nog niet ingericht en de doorsnijding vormt ook geen belemmering voor de toekomstige ontwikkeling van de zones.
Tevens is in dit erratum een aanvulling opgenomen aangaande de dassen (zie hieronder).
- c) In bijlage drie is geconstateerd dat de kruisingen vanaf het compressorstation Ommen tot de gemeente grens Ommen niet zijn opgenomen in de tabel.

E-mail:
m.s.visser@arcadis.nl

Ons kenmerk:
110623/CE8/011/000623

Hieronder zijn bovenstaande punten verder uitgewerkt.

Ad a)

In tabel 5.16 moet de laatste rij worden vervangen door de onderstaande rij:

84 tot 91	4 a 5 m matig fijn zand met lokaal leemlagen, daaronder matig grove zandige afzettingen	0,4	1,4	1,8-2,8	2,6-5

Divisie Milieu en Ruimte is gecertificeerd
voor: ISO 9001, VCA** en SIKB BRL's

Handelsregister
9036504

In tabel 5.17 wordt onderstaande rij toegevoegd (aan het einde van de tabel).

87-91	matig fijn zand met leem op matig grove zanden	0,6	2	4					160	130
					13				350	290
						1			260	220
							1		0	0

In tabel 5.19 wordt onderstaande rij toegevoegd (aan het einde van de tabel).

87 tot 91	4 a 5 m matig fijn zand met lokaal leemlagen, daaronder matig grove zandige afzettingen	1,8	2,6-4	5-10	5-10

In tabel 5.27 worden onderstaande rijen toegevoegd (aan het einde van de tabel):

K154-1	85		GFT
K001-1-5	87	Bosperceel	HDD
K002-2	88	N 348	GFT

Ad b)

In aanvulling van hetgeen staat op:

- Pagina 125 (In de nabijheid van het tracé (...) geen effecten verwacht.).
- Pagina 126 (Op twee locaties (...) voorkomen of te beperken.).

Om te voorkomen dat er negatieve gevolgen voor Dassen op zullen treden zullen effectbeperkende maatregelen worden toegepast. Deze staan hieronder uitgewerkt.

Algemeen

Beperken verstoring

Teneinde de verstoring van dassen te voorkomen moeten werkzaamheden tijdens de nachtelijke uren worden voorkomen. Deze beperking geldt voor het hele leidingtracé. In een straal van 300 m rond de dassenburchten dient buiten de periode maart tot en met juli gewerkt te worden aangezien dassen in deze periode gevoelig zijn voor verstoring van de burcht. De minst schadelijke periode is oktober tot en met januari.

Behoud van dassenburchten

Om schade aan dassenburchten te voorkomen geldt dat er een minimale afstand van 50 m wordt gehouden tussen de werkstrook en de buitenste pijp. Op twee locaties bij boswachterij Schoonloo liggen dassenburchten en losse pijpen zeer dicht bij het geplande nieuwe leidingtracé. Hier worden specifieke maatregelen voorgesteld.

Behoud van passagemogelijkheden

Het aantal passagemogelijkheden is afhankelijk van de afstand tot dassenburchten in de omgeving. Als stelregel geldt dat binnen een afstand van 300 m tot een bewoonde dassenburcht om de 50 m een passagemogelijkheid ligt. Elders op het tracé kan worden volstaan met passagemogelijkheden om de 150 m. De aannemer draagt gedurende de werkzaamheden zorg voor het behoud van passagemogelijkheden op aangewezen locaties. Hier dient passage van de werkstrook tijdens de nachtelijke uren mogelijk te zijn. Voor de uitvoer van de passages bestaan diverse mogelijkheden, zoals het plaatselijk dichtstorten van de gegraven sleuf of het plaatselijk niet uitgraven van de sleuf totdat de leiding daadwerkelijk wordt geplaatst. De breedte van een passageplaats dient minimaal 2 m te zijn. Er moet rekening worden gehouden met aan de oppervlakte liggende pijpstukken en grondopslag die de doorgang ter plekke van een passage kunnen belemmeren.

Uittredeplaatsen

Dassen en andere kleine zoogdieren kunnen in de openliggende sleuf vallen. Deze dieren moeten te allen tijde de sleuf kunnen verlaten. Dit kan door uittredeplaatsen te creëren die bestaan uit een geleidelijk aflopend talud, waardoor dieren die in de sleuf zijn gevallen hier de sleuf weer kunnen verlaten.

Afdichten van de leidingbuizen

Om te voorkomen dat dieren in de leidingen kruipen, dienen de openingen na beëindiging van een werkdag te worden afgedicht. Dit geldt uitsluitend voor gelaste pijpsecties.

Knelpunten en oplossingen voor dassenburchten in Boswachterij Schoonloo.

Kilometerhok 246/544

In een te passeren dennenopstand bevindt zich een hoofdburcht van dassen, evenals vijf losse pijpen aan de rand van de open leidingstrook door het bosje. In de burcht zijn het hele jaar door dieren aanwezig en worden ook jongen geboren.

ARCADIS

Het geplande tracé van de nieuwe leiding ligt dicht tegen de bosrand waarin zich de vijf dassenpijpen bevinden. Aanleg van de leiding volgens het geplande tracé zal in elk geval leiden tot verstoring van de pijpen en waarschijnlijk ook tot schade aan één of meer pijpen.

Om verstoring te beperken en eventuele schade te voorkomen dient de afstand tussen werkstrook en burchten zo ruim mogelijk gehouden te worden. Aanbevolen wordt om de nieuwe leiding aan de zuidkant van de bestaande leidingen te leggen. Dit is mogelijk wanneer het kruisen van de bestaande leidingen niet plaatsvindt op de geplande locatie (500 m ten westen van het bosje) maar ergens ten oosten van het bosje.

Verder dient gewerkt te worden buiten de periode maart t/m juli, aangezien dassen in die periode gevoelig zijn voor verstoring van de burcht.

Kilometerhok 243/542

In een te kruisen houtwal bevindt zich op korte afstand van de leidingenstrook een bij-burcht van dassen (2 pijpen) en een losse pijp. De burcht wordt vermoedelijk slechts een beperkt deel van het jaar door weinig dieren gebruikt.

Het geplande leidingtracé voert tussen de dassenburcht en de losse pijp door. De wissel tussen de pijpen door wordt door de werkzaamheden doorsneden. De losse pijp ligt circa 25 m afstand van de geplande leiding, de dassenburcht op circa 55 m.

Verstoring van dassen is niet waarschijnlijk op deze plaats omdat de bij-burcht slechts een beperkt deel van het jaar door weinig dieren gebruikt wordt.

Om doorsnijding van de wissel te voorkomen dient de sleuf hier over een afstand van 2 m plaatselijk niet uitgegraven te worden totdat de leiding daadwerkelijk wordt geplaatst.

Verder dient gewerkt te worden buiten de periode maart t/m juli, aangezien dassen in die periode gevoelig zijn voor verstoring van de burcht.

ARCADIS

Ad c)

In bijlage drie worden de volgende rijen toegevoegd (aan het einde van de tabel).

KR-001-1	Leidingkruising	open ontgr	Ommen
KR-001-1	Pad	open ontgr	Ommen
KR-001-1	Leidingkruising	open ontgr	Ommen
KR-001-1	Leidingkruising	open ontgr	Ommen
KR-001-1	Bosperceel	HDD	Ommen
KR-001-2	Park	OFT	Ommen
KR-002	Achternveldseweg	PBT	Ommen
KR-002	N-348	GFT	Provincie
KR-003	Sloot	open ontgr	Ommen
KR-004	Dalmsholterweg	PBT	Ommen
KR-004	Oude Dijk	PBT	Ommen
KR-004	Dalmsholterdijk	PBT	Ommen

Bovenstaande constatering hebben geen gevolgen voor de conclusies van het MER.

U kunt met ingang van 15 januari een nieuwe digitale versie van het MER vinden op de website van Bureau EnergieProjecten (www.senternovem.nl).

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze brief of de bijlagen dan kunt contact opnemen met de heer Visser bereikbaar onder telefoonnummer: 06 2706 0083.

Met vriendelijke groet,
ARCADIS Nederland BV

drs. S.J.A. van Baalen
Projectmanager ARCADIS